

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	28718 Екологічна безпека
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28718
Назва ОП	Екологічна безпека
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Лук`янова Віталіна Віталіївна, Коплик Яна Віталіївна, Іванців Василь Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.10.2023 р. – 13.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/user_upload/%Do%92%Do%A1%Do%9E_101_%Do%9C.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/user_upload/%Do%9F%D1%80%Do%BE%Do%B3%D1%80%Do%Bo%Do%BC%Do%Bo_101_%Do%9C.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Результати проведеної акредитаційної експертизи освітньої програми «Екологічна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти, яка реалізується на кафедрі екології дорожньо-будівельного факультету ХНАДУ вказують на актуальність ОП та гостру потребу у фахівцях за спеціальністю, що відмічають роботодавці. Особливістю ОП «Екологічна безпека» є участь у її оновленні міжнародних партнерів та як наслідок включення модулю «Кліматичний менеджмент» до ОП. Розвиток матеріально-технічної бази ЗВО шляхом міжнародного співробітництва (створення Центру кліматичного менеджменту ХНАДУ в рамках проекту Erasmus+ CLIMAN). Участь НПП кафедри екології та здобувачів другого (магістерського) рівня ВО у міжнародних проєктах та наукових гуртках. За ОП «Екологічна безпека» в повній мірі реалізовано студентоцентризований підхід. На думку ЕГ ОП «Екологічна безпека» відповідає критеріям акредитації, виявлені слабкі сторони не носять системного характеру, а ЗВО здатний забезпечити сталість у реалізації ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Екологічна безпека» сформовано із залученням провідних фахівців галузі, роботодавців, НПП, здобувачів та з використанням досвіду значної кількості вітчизняних (Одеського державного екологічного університету; Національного університету «Львівська політехніка») та європейських закладів вищої освіти (Державний університет ім. Акакія Церетеллі (Грузія), Університету Едуконс (Сербія). НПП, залучені до реалізації ОП «Екологічна безпека» мають високий рівень професійної майстерності, їх академічна кваліфікація повністю відповідає ОК, що дозволяє стверджувати про можливість досягнення цілей і ПРН за ОП. Участь НПП кафедри екології та здобувачів у міжнародних проєктах та наукових гуртках. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ХНАДУ. Створено Групу сприяння академічній доброчесності та морально-етична комісія. Форма атестації здобувачів ОП «Екологічна безпека» відповідає вимогам Стандарту другого (магістерського) рівня ВО спеціальності 101 «Екологія». НДР здобувачі можуть виконувати на базі провідних наукових установ. Розвиток матеріально-технічної бази ЗВО шляхом міжнародного співробітництва (створення Центру кліматичного менеджменту ХНАДУ в рамках проєкту Erasmus+ CLIMAN). Вільний доступ учасників освітнього процесу до світових інформаційних ресурсів, освітніх платформ, наукометричних баз, міжбібліотечних систем (Scopus, Web of Science, Index Copernicus, Research4Life, RapidILL). Всебічна консультативна та технічна підтримка учасників освітнього процесу лабораторією інноваційних технологій в освіті ХНАДУ під час дистанційного навчання. Функціонування у ХНАДУ «Школи якості». У ЗВО чітко визначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, усі нормативні документи розміщені на офіційному вебсайті ХНАДУ та є доступними он-лайн. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти і дозволяє задовольнити їхні освітні потреби й інтереси.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує: Гаранту ОП та НПП кафедри екології впродовж наступного навчального року : -продовжити практику набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills); -за можливості продовж наступних 5 років запровадити дуальну форму освіти за ОП; -мотивувати студентів до участі в НДР кафедри та публікувати свої наукові досягнення; -більш активно залучати здобувачів вищої освіти до процедур перегляду та оновлення освітніх програм та обов'язково враховувати їх зауваження та рекомендації. Гаранту ОП у 2024/2025 н.р. залучити до навчального процесу фахівців-практиків у сфері екологічної безпеки. НПП до 1.09.2024 р рекомендовано при оновленні робочих програм та силових внести посилання на свої наукові праці, що стосуються ОК та за можливості використовувати літературні джерела за остання 5-10 років. Керівництву ХНАДУ покращити освітнє середовище для осіб з особливими освітніми потребами з початком очного навчання та настання сприятливих та безпечних умов. Міжнародному відділу та гаранту ОП впродовж 2024-2025 року активізувати роботу з ознайомлення здобувачів щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань;

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко сформульовані цілі, що визначено її метою, а саме: підготовка висококваліфікованих і професійних екологів, здатних вирішувати науково-професійні задачі та питання щодо зменшення рівня антропогенного впливу на природне середовище, розробки ефективних природоохоронних заходів, розв'язання практичних завдань у галузі екології та охорони навколишнього середовища, а також підготовка здобувачів з особливим інтересом до еколого-педагогічної, природоохоронної та просвітницької діяльності і до подальшого навчання. Цілі ОП «Екологічна безпека» відповідають місії ЗВО «підготовка фахівців з вищою освітою і кадрів вищої кваліфікації, здатних сприймати, генерувати і втілювати інноваційні ідеї, створювати конкурентоспроможну наукоємну продукцію, здійснення науково-дослідної діяльності на високому конкурентоспроможному рівні», що зазначена у Стратегічному плані розвитку ХНАДУ на період 2020-2027 рр <http://surl.li/ufte> Результати онлайн-зустрічей ЕГ із гарантом ОП, керівництвом ЗВО засвідчили розуміння цілей ОП, існування всебічної підтримки ОП усіх структурних підрозділів та адміністрації. Якісна підготовка фахівців екологів підтверджена стейкхолдерами на відповідних онлайн-зустрічах. Серед основних пріоритетів у стратегічному розвитку університету також зазначено «підвищення рівня підготовки наукових кадрів з метою поліпшення якісного складу професорсько-викладацького персоналу та укомплектування кафедр науковопедагогічними кадрами, академічно та професійно кваліфікованими. Забезпечення розвитку наукової діяльності університету. Постійний розвиток внутрішньої системи забезпечення якості. Розвиток матеріально-технічної бази. Соціальний розвиток колективу, підвищення мотивації праці, дотримання безпечних умов праці, виконання соціальної та екологічної програм», все це співзвучне із основним фокусом та метою програми та підтверджено під час зустрічі з керівництвом ЗВО ректором Богомолівим В. О.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При плануванні цілей і досягненні ПРН було враховано пропозиції різних груп зацікавлених осіб шляхом залучення їх до рецензування, обговорень, опитувань. Факти залучення стейкхолдерів підтверджено в процесі онлайн-зустрічі з здобувачами, роботодавцями та на відкритій зустрічі. Як повідомили здобувачі вони залучаються до обговорень ОП «Екологічна безпека» на різних етапах її функціонування. На зустрічі із ЕГ здобувачі зазначили, що вони вносять свої пропозиції під час опитувань, які проводяться один раз в семестр. Зокрема в звіті про опитування <http://surl.li/melprx> на питання «Які дисципліни необхідно, на Вашу думку, додати до блоку вибіркових дисциплін?» була пропозиція додати навчальні дисципліни «Врегулювання екологічних конфліктів та подолання наслідків екологічних катастроф», «Технології подолання екологічних катастроф» та «Соціально-економічні аспекти вирішення екологічних конфліктів», в протоколі кафедри (№8, від 27.02.2023 р.) відмічена пропозиція здобувачів додати у вибірку складову ОК «Управління екологічними проектами», «Основи наукової діяльності». В протоколі кафедри № 13 від 26.06.2023 р. зазначено результати відкритого обговорення ОП з представниками академічної спільноти, а саме: внесення до обов'язкових освітніх компонент: ОК4 «Екологічний менеджмент та аудит»; ОК5 «Технології кліматичного інжинірингу»; ОК7 «Системний аналіз якості навколишнього середовища». Все це підтвердив під час відкритої зустрічі проф. Сафранов Тамерлан Абісолович (Одеський державний екологічний університет). На зустрічі з роботодавцями Цапко Наталія Сергіївна (НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем») зазначила, що надавала рекомендації щодо доцільності включення до освітніх компонент ОП законодавчих аспектів діяльності щодо моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів. Зіпунніков Микола Миколайович (Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України) висловив думку, щодо необхідності вивчення процесів вловлювання парникових газів). Також співпраця з стейкхолдерами висвітлена на сайті кафедри <http://surl.li/laobc>. Були враховані пропозиції роботодавців, висловлені під час обговорення ОП в рамках роботи 87 Науково-технічної та науково-методичної конференції ХНАДУ (Запит 2). На зустрічі із НПП було встановлено, що вони долучилися до обговорення й вносили свої пропозиції на етапі створення та затвердження ОП. У процесі проведення акредитації ЕГ встановила, що відбувалось його оновлення, усі групи зацікавлених сторін це підтвердили.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Формування цілей та програмних результатів навчання ОП здійснювалося на основі врахування Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 рр. <http://surl.li/aadyz>, зокрема стратегічний цілі 2 «забезпечення чистого довкілля на всьому просторі регіону», що відповідає ПРН22. Оцінка збитків довкілля в умовах екоциду відповідає ПРН 09, галузевому контексту відповідають ПРН 16, 21 - проводити дослідження в сфері визначення якості НС, розробляти, впроваджувати і застосовувати технології зменшення антропогенного навантаження на НС, пошук і створення оптимальних практичних форм управління екологічною безпекою, зокрема і щодо забезпечення екологічно збалансованого розвитку автомобільного транспорту та транспортної інфраструктури. Галуzeвий контекст враховано в ОК2, ОК3, ОК4, при формуванні ЗКО1-03, ЗКО5, ФК1-9, ПРН01, ПРН03-ПРН12. ПРН 17-19. Регіональний контекст –ОК 5 ОК 6, ОК7 при формуванні ЗКО4, ЗКО6, ФК10-12, ПРН02, ПРН20-22. Аналіз вакансій ринку праці Харкова та області показує, що ПРН за ОП «Екологічна безпека» відповідають тенденціям розвитку ринку праці та спеціальності, регіон потребує екологів <http://surl.li/meqbg>, <http://surl.li/mepzo>. Потенційними місцями роботи для них є екологічні організації, громади, що було підтверджено на зустрічі з роботодавцями, зокрема, Панова О. В. (головний спеціаліст Відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту

захисту довкілля та природокористування ХОДА) та Цапко Н. С. (завідувач Лабораторії еколого-токсикологічних досліджень антропогенного впливу на компоненти довкілля та нормування екологічно безпечного природокористування, НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» розповіли про готовність працевлаштувати випускників ОП. Окрім того, на сайті ЗВО є список вакансій, що доступний за посиланням <http://surl.li/meqem>. На відкритій зустрічі було підтверджено врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм, зокрема проф. Сафранов Тамерлан Абісолович (ОП «Екологія» Одеського державного екологічного університету -враховані сучасні технології захисту довкілля), проф. Мальований Мирослав Степанович (ОП «Екологія» Національний університет «Львівська політехніка» -враховані сучасні засади екологічного менеджменту), досвід іноземних університетів підтвердили Tea Kordzadze (PhD, Head of Quality Assurance Service Akaki Tsereteli State University, Georgia) та Mira Pucarevic (Full Prof., Dean of Faculty for Environmental protection, Educons University, Serbia).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання ОП «Екологічна безпека» 2023 року відповідають результатам навчання, згідно стандарту вищої освіти за спеціальності 101 «Екологія». За результатами реалізації проєкту CLIMAN до ОП 2021-23 додано ПРН-22 (Уміти розробляти та реалізовувати комплекс робіт із запобігання, адаптації та мінімізації наслідків зміни клімату) та ФК-12 (Здатність розробляти та реалізовувати комплекс робіт із запобігання, адаптації та мінімізації наслідків зміни клімату), що відображено у відомостях про самооцінювання та протоколах засідання кафедри екології № 1 від 30.08.2021 р. та №3 від 25.20.2021 р.)

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: ОП «Екологічна безпека» сформовано із залученням провідних фахівців галузі, роботодавців, НПП, здобувачів та з використанням досвіду значної кількості вітчизняних (Одеського державного екологічного університету; Національного університету «Львівська політехніка») та європейських закладів вищої освіти (Державний університет ім. Акакія Церетеллі (Грузія), Університету Едуконс (Сербія). Позитивні практики: не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації щодо удосконалення: Гаранту, НПП впродовж 2023-2025рр. продовжувати вивчати досвід аналогічних ОП, з метою якісної реалізації ОП та впровадження нових ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії та місії Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, також при проєктуванні та удосконаленні освітньої програми враховувався досвід аналогічних вітчизняних та європейських закладів вищої освіти, а саме сучасні технології захисту довкілля та засади екологічного менеджменту. Також були враховані потреби заінтересованих сторін, тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст. ОП «Екологічна безпека» має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.3, 1.4. Все це в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 1 з рівнем В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг кредитів ЄКТС у ОП 2023 та відповідному навчальному плані складає 90 кредитів, що відповідає навчальному навантаженню для відповідного рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти за спеціальністю. Обов'язкові компоненти ОП становлять 66 кредитів, вибіркові - 24 кредити, що становить 26,6 %. ЕГ констатує, що розподіл обов'язкових та вибіркових компонентів відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (пункту 15 частини першої статті 62) та «Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» пункт 3.1. (<http://surl.li/aiynp>), де встановлено обсяг вибіркових дисциплін не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП «Екологічна безпека».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Екологічна безпека» редакції 2022 та 2023 рр. має загалом чітку структуру. Викладання ОК відбувається згідно переліку компонентів ОП <http://surl.li/mfie> та навчального плану <http://surl.li/mfpa>. Освітні компоненти підпорядковані логіці навчання та дозволяють досягти цілей і програмних результатів навчання. До ОП 2022, 2023 було внесено додаткові фахові компетентності ФК-12 (Здатність розробляти та реалізовувати комплекс робіт із запобігання, адаптації та мінімізації наслідків зміни клімату та ПРН-22 (Уміти розробляти та реалізовувати комплекс робіт із запобігання, адаптації та мінімізації наслідків зміни клімату), які згідно аналізу відомостей про самооцінювання покликані відображати особливості ОП «Екологічна безпека». Загальні ОК представлені такими, як: Іноземна мова та Цивільний захист. ОК циклу дисциплін професійної підготовки: Геоінформаційні системи в екології, Екологічний менеджмент і аудит, Технології кліматичного інжинірингу, Ресурсо- та енергозбереження, Системний аналіз якості навколишнього середовища. Практична підготовка - Переддипломна практика передбачає «проходження практики та систематизація отриманих теоретичних знань, практичних навичок та застосування їх на практиці при вирішенні поставлених екологічних задач» <http://surl.li/mfyi>, що уможливило розвиток і рефлексію здобутих результатів навчання. Освітні компоненти дозволяють досягти цілей і програмних результатів навчання, сформувати загальні і спеціальні компетентності здобувачів освіти. Аналіз структурно-логічної схеми ОП «Екологічна безпека» дозволив дійти висновку щодо взаємопов'язаності більшості освітніх компонентів, врахування принципу послідовності та логічності, при цьому не кожен ПРН у повній мірі охоплений ОК. ЕГ рекомендує підсилити зміст ОК які забезпечують досягнення ПРН 12. Окремі теми ОК 7 Системний аналіз якості навколишнього середовища, наприклад: Тема 9. Тема 10, частково дублюють зміст Тем 1, Тем 2 ОК 4 Екологічний менеджмент і аудит, що ставить під сумнів, на думку ЕГ, змістове наповнення зазначеного ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Результати аналізу ОП, Відомостей про самооцінювання, ЗК і ФК, ПРН та за результатами зустрічей з стейкхолдерами, ЕГ встановила, що зміст ОП «Екологічна безпека» відповідає предметній області спеціальності 101 «Екологія» з галузі знань 10 «Природничі науки», що регламентується Стандартом вищої освіти відповідної спеціальності. Перелік ОК охоплює компетентності та ПРН, що в повній мірі відображає унікальність ОП «Екологічна безпека», фокус якої – «робиться на здобутті здобутті навичок та знань щодо забезпечення належного рівня екологічної безпеки на всіх рівнях, що передбачає здатність забезпечувати управління природоохоронною діяльністю, визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання». В відомостях про самооцінювання наведено перелік ОК, що відповідають змісту програми заявленої предметної області, зокрема: ОК3 Геоінформаційні системи в екології, ОК5 Технології кліматичного інжинірингу, ОК6 Ресурсо- та енергозбереження, ОК7 Системний аналіз якості навколишнього середовища, які забезпечують досягнення заявлених цілей. Аналіз ОК, ФК, СК та ПРН показав відповідність нормативних ОК спеціальності 101 Екологія. Під час зустрічей із роботодавцями та здобувачами ЕГ отримала позитивні відгуки щодо змісту ОП. Під час анкетування 100% респондентів стейкхолдерів висловили задоволення рівнем професійної підготовки випускників ОП «Екологічна безпека», які у них працюють <http://surl.li/mgquh>.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ХНАДУ формування індивідуальної освітньої траєкторії регулює «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» пункт 3.1. (<http://surl.li/aiynp>) та Стандарту закладу вищої освіти «Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» пункт 5 <http://surl.li/crnjs>. Здобувач має право обрати будь-яку дисципліну з «Каталогу вибіркових дисциплін» <http://surl.li/jkgps>, в означеному каталозі також поданого «Перелік вибіркових

дисциплін освітнього рівня магістр, що викладаються іноземними мовами». На зустрічах із гарантом та здобувачами встановлено, що здобувачі вищої освіти здійснюють вибір дисциплін через особистий кабінет. Здобувачі підтвердили, що мають можливість ознайомитися із анотаціями ВК, також повідомили, що під час здійсненні процедури вибору гарант ОП, куратор надавав методичну, інформаційну та технічну допомогу. Анкетування здобувачів (<http://surl.li/mfrff>) 100% респондентів висловили задоволення рівнем інформаційної підтримки на освітній програмі (системою інформування з освітніх і позанавчальних питань). Здобувач зазначив, що вибіркові дисципліни обираються на початку навчального року протягом перших двох тижнів навчання (3 дисципліни для 1-го семестру, 3 дисципліни для 2-го семестру). Керівник переддипломною практикою Марина Барун зазначила, що до повномасштабного вторгнення, формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечувалося через вибір місця переддипломної практики. Здобувачі повідомили, що можуть обирати тему кваліфікаційної роботи та наукового керівника. Результати опитування підтверджують реалізацію можливості формування індивідуального вибору здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в ХНАДУ регулюється СТБНЗ 52.1-02:2020 «Про організацію практики здобувачів вищої освіти ХНАДУ» (<http://surl.li/ugun>). До змісту ОП включено ОК 8 Переддипломна практика (7 кредитів ЄКТС), яка формує набуття ПРН: 5, 11, 13, 16, 19. На сайті кафедри у вкладці Навчальна робота, магістратура, розміщений силабус переддипломної практики (<http://surl.li/mfjyi>). До повномасштабного вторгнення здобувачі проходили практику на підприємствах та організаціях Харківського регіону: НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем», Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАНУ, Департаменту захисту довкілля та природокористування ХОДА, а також на кафедрі екології. Під час зустрічі роботодавці підтвердили проходження практики здобувачами та виявили готовність до активної співпраці в подальшому. ОК 1-7 ОП «Екологічна безпека» передбачено практичні заняття, дисциплінарні курсові роботи є в ОК 6 Ресурсо- та енергозбереження, ОК 5 Технології кліматичного інжинірингу та ОК7 Системний аналіз якості навколишнього середовища, розрахунково-графічна робота із ОК 4 Екологічний менеджмент і аудит. Здобуті практичні навички дозволяють сформувати компетентності необхідні для професійної діяльності. Факти проходження практики за кордоном відсутні, Гарант на зустрічі повідомив що у рамках реалізації програми "Вікна мобільності" за проектом CLIMAN для здобувачів ОП в лютому 2024 р. заплановано відвідати Державний університет ім. Акакія Церелеллі, Грузія. ЕГ рекомендує проводити роботу із ознайомлення здобувачів що до можливостей закордонних практик та стажувань.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Згідно поданої інформації у відомостях про самооцінювання ОП «Екологічна безпека» орієнтована на набуття соціальних навичок: особистісна ефективність і відповідальність, комунікативні навички, навички стратегічного управління та мотивування команди. Здобувачі набувають соціальних навичок (soft skills) під час проходження практики, проведення досліджень в науковому гуртку, проектній діяльності, активній участі в самоврядуванні тощо. Набуття соціальних навичок здобувачами відбувається під час вивчення ОК 1. (Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців); ОК 2. (Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ОК 4. (Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети; Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей). ОК 5. (Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування). Під час зустрічей ЕГ з гарантом та академічним персоналом отримано інформацію про використання НПП різних форм проведення занять, зокрема Борзенко Олександра Павливна повідомила, що під час викладання ОК1 використовує бесіду, дискусії, командну роботу, підготовку і захист невеликих проектів англійською мовою, кейсів. Анкетування здобувачів (<http://surl.li/mfrff>) 78% респондентів висловили думку, що викладачі на ОП використовували сучасні та цікаві методи навчання. Під час зустрічі із роботодавцями ЕГ отримало інформацію про задоволеність рівнем соціальних навичок здобувачів.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОП розроблена з урахуванням вимог професійного стандарту «Еколог», що затверджений наказом Міністерства Економіки №1111-22 від 04.05.2022. Компетентності та трудові функції, що закріплені в професійному стандарті корелюють з ОП у контексті адаптації загальних компетенцій, зокрема ЗКО6 - ЗК7, ЗКО7-ЗК 5. ПРН ОП корелюють з трудовими функціями професійного стандарту, зокрема: А1 –ПРН 04, ПРН 06, ПРН10; Б – ПРН 12. В – ПРН 13, ПРН 15, ПРН 16. ЕГ відзначає, що ОП враховує вимоги професійного стандарту, а введення додаткових ЗК 12 та ПРН 22 розширює можливості випускників щодо подальшого працевлаштування

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП у ХНАДУ регулюється такими нормативними документами, як: «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» пункт 3.1.7 та 4.2.7. (<http://surl.li/aiynp>), СТБНЗ-51.1-02:2022 «Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти у ХНАДУ» (<http://surl.li/embim>). Кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплінах планується для ступеня магістр від 25% до 33%. В положенні також зазначено, «Кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятися залежно від галузі знань та спеціальності що підготовка у сфері природничих наук потребує більше часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку» <http://surl.li/aiynp> максимальна кількість контактних (аудиторних) годин на один кредит становить: для студентів освітньо-кваліфікаційних рівня магістра — 10 годин. В структурі аудиторних годин переважають лекційні та практичні заняття, які становлять 288 год. Згідно аналізу НП тижневе навантаження не перевищує 16 годин. Під час спілкування ЕГ з здобувачами виявлено задоволення зазначеним навантаженням, відсутністю скарг на надмірне аудиторне навантаження. Анкетування здобувачів засвідчило, що (<http://surl.li/melpx>) 67% респондентів вважають кількість годин для вивчення навчальних дисциплін ОП є достатньою. Анкетування випускників (<http://surl.li/mhkhw>) свідчить, що 60 % респондентів рекомендують збільшити обсяг практичної складової. ЕГ констатує, обсяг ОП та окремих ОК забезпечує досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОП «Екологічна безпека» не здійснюється. Зважаючи на висловлене бажання здобувачів під зустрічі поєднувати навчання з роботою, рекомендуємо гаранту ОП активізувати роботу з запровадження дуальної освіти за ОП, що акредитується. .

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами ОП в контексті критерію 2 є структурованість в контексті загального часу навчання та змістом. Дисципліни є вибірковыми з точки зору ЕГ та здобувачів освіти

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: не виявлено Недоліки: дублювання частини лекційного матеріалу у ОК 04 та ОК 07 Рекомендації щодо удосконалення: ЕГ рекомендує: Впродовж 2024-2025 навчального року гаранту ОП та НПП продовжити практику набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills); Міжнародному відділу та гаранту ОП впродовж 2024-2025 року активізувати роботу з ознайомлення здобувачів щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань; Гаранту ОП та НПП при перегляді ОП, впродовж 2024 року усунути дублювання частини лекційного матеріалу в ОК 04, ОК 07; Гаранту ОП впродовж 2024-2025 н.р. інформувати здобувачів про можливість навчання за дуальною формою освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Екологічна безпека» має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 та частковий із 2.2, що й стало вирішальним при оцінюванні. А саме: чітка і зрозуміла індивідуальна траєкторія здобувачів освіти; є чіткою та зрозумілою; оптимальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи; якісний рівень практичної підготовки, що відзначено роботодавцями та інші. Все вище окреслене, в цілому свідчить про відповідність ОП критерію 2 з рівнем В. А визначений недолік у контексті підкритерію 2.2 за своїм змістом не є критичним, оскільки вони суттєво не вплинули на якість реалізації ОП та може бути усунений в зазначений у рекомендації термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Харківського національного автомобільно-дорожнього університету для здобуття вищої освіти в 2023 році розміщено на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/cviwx>). Правила прийому затверджують рішенням Вченої ради ХНАДУ від 07 квітня 2023 року та введені в дію наказом по ХНАДУ від 07 квітня 2023 року № 35. Правила прийому на навчання 2023 року оприлюднено, відповідають вимогам Закону України про ВО, структуровані, зрозумілі, не містять ознак дискримінації, визначають порядок та умови вступу до магістратури за ОП «Екологічна безпека». На сайті ЗВО у вкладці абітурієнтам, магістратура (<https://www.khadi.kharkov.ua/abiturients/vstup-2023/magistr/>) міститься інформація у вкладці Памятка вступника із переліком документів, вступних випробувань та порядком проведення конкурсу. Підтвердження цьому було отримано на зустрічі 5 із керівниками/представниками допоміжних сервісних підрозділів. Відповідальний секретар приймальної комісії Птиця Геннадій Григорович повідомив про особливості вступу на ОП Екологічна безпека другого (магістерського) рівня здобуття освіти. На зустрічі зі здобувачами вони повідомили, що були інформовані про хід вступної компанії, правила прийому були для них зрозумілими.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому на навчання до ХНАДУ вступ до магістратури за ОП «Екологічна безпека» можливий на основі раніше здобутого ступеня бакалавра, спеціаліста або магістра. Конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня магістра здійснюється за результатами вступних випробувань (на ОП «Екологічна безпека» вступ (на місця державного замовлення) здійснювався на основі ЄВІ 2023 та фахового іспиту, конкурсний бал (КБ) = $0,2 \times P_1 + 0,2 \times P_2 + 0,6 \times P_3$, де P_1 – оцінка тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ, P_2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ, P_3 – оцінка фахового іспиту згідно п.6 Правил прийому на навчання до ХНАДУ (<http://surl.li/cviwx>). У вкладці абітурієнтам, наявні вкладки Заява для вступу в магістратуру, Спеціальності освітнього ступеня магістр, Готуємось до вступу, Розклад вступних випробувань та інші, які інформують абітурієнта про етапи вступної компанії, розклад вступних випробувань, рейтингові списки вступників, обсяг державного замовлення та вартість платних освітніх послуг (<http://surl.li/jwlzn>). Для вступу до магістратури за ОП «Екологічна безпека» необхідним є складання фахового іспиту на базі ЗВО. Програма іспиту на ОП «Екологічна безпека», затверджена головою приймальної комісії 10 березня 2023 року та оприлюднена на сайті у розділі «Абітурієнтам-Програми вступних випробувань для магістрів 2023 року вступу» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_abiturienty/vstup_2023/programy/mag/_101_mag.pdf). Програма фахового іспиту передбачає оцінку сформованості результатів навчання за трьома блоками: основи традиційної екології, екологічні засади безпеки життєдіяльності, прикладні проблеми загальної екології. В цілому вступний фаховий іспит враховує особливості ОП «Екологічна безпека». На основі отриманої інформації від відповідального секретаря приймальної комісії Птиці Г. Г. аналізу СО та інформації розміщеної на сайті ЗВО можна зробити висновок про те, що правила прийому на навчання за ОП «Екологічна безпека» в цілому враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В СТБНЗ 70.0-01:2019 Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/aitco>) прописано правила визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти. Згідно п.5 СТБНЗ 70.0-01:2019 Формами академічної мобільності, визначено: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування; навчально-наукове стажування; практика; участь в конференціях, семінарах. В СТБНЗ 88.1-01:2021 Порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці (<http://surl.li/csllj>) п.4. регламентовано порядок перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі: відповідності змісту дисципліни ОПП; – заплановані результати навчання з відповідної дисципліни; загальний обсяг у годинах і кредитах ЕКТС; форма підсумкового контролю тощо. Здобувачі підтвердили, що ознайомлені з можливістю академічної мобільності. Як вказано в звіті про самоаналіз та повідомленні гаранта, практики академічної мобільності серед здобувачів, що навчаються на ОП «Екологічна безпека» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регламентується СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНАДУ» (<http://surl.li/aiynp>), СТБНЗ 83.1-01:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти» (<http://surl.li/ejkggy>) та СТБНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/jwntg>) Відповідно до п 4.2. СТБНЗ 83.1-01:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти» право на визнання результатів неформального та/або інформального навчання мають особи, як здобувають вищу освіту в Університеті за певною освітньою програмою: переводяться з іншого закладу вищої освіти до університету; переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах університету; поновлюються до складу здобувачів освіти університету. А п. 4.5. визначений загальний обсяг освітніх компонентів ОП, що зараховується результатами неформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків. Положеннями регламентовані процедурні питання визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих неформальною та інформальною освітою. Як вказано в звіті про самооцінку, інформації отриманої від гаранта та здобувачів визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ХНАДУ. Особливість ОП в правилах прийому та вимогах до вступників врахована розробниками Програми фахового іспиту. Порядок перезарахування результатів навчання здобувачам вищої освіти за програмами академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти, чіткий та зрозумілий для всіх учасників освітнього процесу. Позитивні практики: Не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недоліки: здобувачі ОП не залучаються до участі у програмах внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності; здобувачі не використовують можливостей неформальної освіти. Рекомендації щодо удосконалення: гаранту у 2024-2025 н.р. підвищувати мотивацію здобувачів щодо участі у програмах академічної мобільності, а саме провести заходи з інформування здобувачів про діючі програми академічної мобільності та неформальної освіти

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ прийшла до висновку відповідності якості ОП " Екологічна безпека " за підкритерієм 3.1 та 3.2. а відповідність підкритерію 3.3, 3.4 є частковою. ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті, проте вони не реалізуються за ОП, що є наслідком повномасштабної агресії та військових дій в 2022-2023 роках. Виявлені недоліки та надані ЕГ рекомендації дозволяють сформулювати висновок щодо відповідності даного критерію рівню "В".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

В ХНАДУ діє СТБНЗ 7.1-02:2018 Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/45tMyt6>) затверджене ВР університету 27.12.2018 року. Відповідно до цього Положення в ХНАДУ організація навчального процесу (п. 4.1, с. 20) може бути: індивідуальною, групою, колективною та реалізується із застосуванням таких форм: 1) навчальні заняття (лекція, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне навчальне заняття, консультація, факультатив); 2) самостійна робота (самостійне опанування освітніх компонентів, індивідуальне завдання, у т. ч. курсове і дипломне проектування); 3) практична підготовка (навчальні та виробничі практики, науково-дослідницька робота); 4) контрольні заходи (екзамен, залік, вхідні та підсумкові контрольні роботи, захист курсових і кваліфікаційних/дипломних робіт тощо). Викладене вище повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти підготовки магістрів спеціальності 101 Екологія. Інформація щодо форм та методів навчання була підтверджена під час зустрічі із здобувачами і представниками студентського самоврядування та під час

демонстрації роботи платформи для дистанційного навчання гарантом ОП. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ (с.8) студентоцентризований підхід передбачає розроблення освітніх програм, які зосереджено на результатах навчання, ураховують особливості пріоритетів особи, що навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується із тривалістю освітньої програми. При цьому студенту надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання. Студентоцентризований підхід в освітньому процесі реалізується через участь здобувачів в обговоренні ОП та наданні пропозицій та зауважень до неї (вкладка «Каталог освітніх програм»: <https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/>, активну участь в обговоренні ОП підтверджено здобувачами під час зустрічі), участі в опитуваннях (<https://bit.ly/46Gobme>), через вільний вибір вибіркового освітнього компонент розміщених на сайті університету (<https://bit.ly/48USVZ4>), а також через участь здобувачів у науковому студентському гуртку кафедри екології (<http://surl.li/lvioy>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті ХНАДУ розміщено повну інформацію для здобувачів щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання за кожним обов'язковим (<https://bit.ly/3RZw6hc>) та вибіркоким ОК (<https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-vibirkovikh-disciplin/>). Крім того, викладачі на першому занятті інформують здобувачів про цілі та зміст ОК, ПРН та про критерії оцінювання. Також, інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК було продемонстровано гарантом ОП під час демонстрації роботи навчального сайту. Там розміщено силабуси та РП ОК. За результатами опитування здобувачів ОП «Екологічна безпека» (<https://bit.ly/46Gobme>) повністю задоволені методами доведення до них даної інформації. Під час спілкування із студентами цю інформацію було підтверджено.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Підтвердженням того, що в ХНАДУ в рамках ОП «Екологічна безпека» забезпечується поєднання навчання і досліджень, є розміщений на сайті університету перелік праць здобувачів (<https://bit.ly/3rJDCC7>). Результати своїх досліджень здобувачі публікують, в основному, у збірниках наукової конференції студентів університету (<https://bit.ly/3PUiK2X>), здобувачі активно приймають участь у наукових гуртках (<http://surl.li/lvioy>), є активними учасниками ERASMUS+ проєкту "Synergy of educational, scientific, management and industrial components for climate management and climate change prevention". Викладене вище було підтверджено здобувачами ВО та головою наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених університету. Університет сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП «Екологічна безпека» через організацію та проведення щорічної науково-практичної конференції за участю молодих науковців «Галузеві проблеми екологічної безпеки» та засідання секції кафедри екології у рамках проведення щорічної Міжнародної наукової конференції студентів університету. Також, науково-дослідну роботу здобувачі можуть виконувати на базі Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України та в лабораторії еколого-токсикологічних досліджень антропогенного впливу на компоненти довкілля та нормування екологічно безпечного природокористування, НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем». Обладнання, що підтверджує можливості наведених вище установ, було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази. В цілому вище зазначена інформація була підтверджена на зустрічі зі здобувачами (студенти проходять там переддипломну практику) та представниками роботодавців з організацій, про які йдеться мова. Також, ЕГ хоче відмітити, що кафедра екології є кафедрою ЮНЕСКО «Екологічно чисті технології» (<https://bit.ly/3PO36pC>) та орієнтована на реалізацію в рамках програмної діяльності ЮНЕСКО, екологічної політики України та спрямована на розвиток інноваційних екологічно чистих технологій; розвиток екологічної освіти всіх верств населення, формування екологічної культури та базових екологічних знань.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Питання розробки та перегляду робочих програм в ХНАДУ прописано в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ugpu>) та у Стандарті університету СТБНЗ 87.1-01:2021 «Робоча програма навчальної дисципліни» (<http://surl.li/cssii>). Розробка РП ОК здійснюється щорічно до початку нового навчального року. Доповнення і зміни, що вносяться після затвердження робочої програми вивчення дисципліни з метою оперативного впровадження у навчальний процес директивних вказівок щодо підготовки фахівців, результатів наукових досліджень щодо удосконалення змісту навчання та методики викладання навчальної дисципліни, нових елементів навчально-лабораторної бази, нової навчально-методичної літератури тощо, обговорюються на засіданні кафедри та затверджуються завідувачем кафедри. Гарант ОП «Екологічна безпека» розповіла, що модернізація ОП проходила в рамках проєкту ERASMUS+, під час чого було проведено незалежне її оцінювання. Гарант показала РП та силабуси під час огляду навчального сайту; НПП та здобувачі підтвердили наведену вище інформацію на зустрічах з ЕГ, зазначивши, що більш зручною формою ознайомлення з документами є сторінка відповідного ОК на

навчальному сайті. Під час спілкування з представниками роботодавців було виявлено, що представниця відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування ХОДА надала рекомендацію щодо включення в РП ОК 7 «Системний аналіз якості навколишнього середовища» тем які стосуються законодавчих засад стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля (у РП це теми № 11-15).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до Концепції інтернаціоналізації науково-педагогічної діяльності (<https://griml.com/oMv7n>) метою інтернаціоналізації в ХНАДУ є формування ефективної полі-структурної системи міжнародної академічної мобільності, здатної сприяти забезпеченню ефективної реалізації структурних завдань у межах повного наукового та освітнього циклів в процесі виведення університету на високі міжнародні конкурентні позиції. Як зазначив ректор університету перевагою цього напрямку діяльності є створення екологічно безпечних технологій та процесів на транспорті, що дозволить інтегруватися в міжнародний науково-освітній простір. В ХНАДУ функціонує міжнародний відділ (<https://www.khadi.kharkov.ua/mizhnarodna-dijalnist/>), керівним документом якого є Стандарт університету СТБНЗ 75.0-01:2020 Міжнародна діяльність в ХНАДУ. Цей документ встановлює порядок організації міжнародної діяльності для учасників освітнього процесу і визначає міжнародну діяльність університету пріоритетним напрямком. На кафедрі екології ХНАДУ реалізуються міжнародні освітні проекти (<https://bit.ly/45EiCKY>) ERASMUS+: CLIMAN (<https://bit.ly/45AiaNw>) спрямований на здобувачів ОП «Екологічна безпека»; Трансформаційна навчальна мережа для стійкості (початок реалізації проекту 01.10.2023) (<http://surl.li/laobc>). Здобувачі вищої освіти мають можливість приймати участь у міжнародних проектах кафедри екології (<https://bit.ly/3MziNIB>), про це повідомили ЕГ під час зустрічі зі здобувачами та НПП. Підтвердженням тісної міжнародної співпраці з провідними закордонними університетами була підтримка ОП «Екологічна безпека» під час відкритої зустрічі: Tea Kordzadze (PhD, Head of Quality Assurance Service Akaki Tsereteli State University, Georgia) та Mira Pucarevic (Full Prof., Dean of Faculty for Environmental protection, Educons University, Serbia).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП в контексті критерію 4 є участь НПП кафедри екології та здобувачів другого (магістерського) рівня ВО у міжнародних проектах та наукових гуртках, де студенти набувають не тільки фахових компетентностей, а й соціальних. За ОП «Екологічна безпека» в повній мірі реалізовано студентоцентризований підхід. У студентів є можливість вибору освітніх компонентів та тематики перспективних досліджень. ЕГ хоче відмітити відкритість здобувачів до діалогу. За даними анонімного опитування та участі у засіданнях кафедри, яка реалізує ОП, здобувачі мають змогу впливати на вибір форм і методів навчання. НДР здобувачі можуть виконувати на базі провідних наукових установ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ не виявила суттєвих недоліків ОП в контексті критерію 4. Однак ЕГ рекомендує посилити слабкі сторони по підкритерію 4.3 та 4.4. З огляду на це ЕГ рекомендує: 4.3. Здобувачі ВО публікують свої наукові праці у виданнях ХНАДУ, тому ЕГ рекомендує впродовж наступних п'яти років гаранту ОП та НПП кафедри екології мотивувати студентів до участі в НДР кафедри та публікувати свої наукові досягнення не тільки у наукових виданнях ХНАДУ, а й у фахових виданнях України та міжнародних наукових виданнях. 4.4. В РП та силабусах ОК здебільшого відсутні посилання на наукові праці НПП, що викладають ці ОК, тому ЕГ рекомендує до 1.09.2024 р. НПП при оновленні робочих програм та силабусів внести посилання на свої наукові праці, що стосуються ОК та за можливості використовувати літературні джерела за останні 5-10 років.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ група відзначає, що форми і методи викладання та навчання в ХНАДУ забезпечують досягнення зазначених в ОП «Екологічна безпека» цілей та ПРН, що дозволяє ефективно реалізовувати студентоцентризований підхід в університеті.

ХНАДУ активно сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП. ЕГ вважає, що за критерієм 4 ОП «Екологічна безпека» відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В ХНАДУ діє СТБНЗ 7.1-02:2018 Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/45tMyt6>) затверджене ВР університету 27.12.2018 року та Порядок організації поточного, підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання (<http://surl.li/fbnyum>). Відповідно до цих документів до контрольних заходів належать екзамен, залік, вхідні та підсумкові контрольні роботи, захист курсових і кваліфікаційних/дипломних робіт тощо. До основних завдань контролю знань студентів в університеті належать: оцінювання рівня засвоєння студентами програм навчальних дисциплін та інформування студентів про якість досягнених результатів; мотивація студентів до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання; аналіз успішності та вплив НПП на процес самостійної роботи студентів і ефективність навчального процесу в цілому. Реалізація основних завдань контролю знань студентів досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю. Ознайомитись з формами та методами контролю та оцінювання студенти можуть в РП та силабусах оприлюднених на сайті ХНАДУ (<https://bit.ly/3RZw6hc>) та на навчальному сайті на сторінці предметної дисципліни, що було продемонстровано ЕГ гарантом під час огляду дистанційних курсів та підтверджено здобувачами. Під час опитування здобувачів 89% респондентів запевнили, що викладачі ОП об'єктивно та прозоро оцінювали їхні знання (<https://bit.ly/46Gobme>, п. 14).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://is.gd/ZFmsm7>) передбачає, що атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Форма атестації здобувачів ОП «Екологічна безпека» повністю відповідає зазначеному вище стандарту та проходить у формі захисту кваліфікаційної роботи. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/45tMyt6>, п.п.4.4.) та Порядку організації поточного, підсумкового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання (<http://surl.li/fbnyum>, п.5) атестація студентів здійснюється державною екзаменаційною комісією, яка створюється як єдина для денної та заочної (дистанційної) форм навчання щорічно для кожної освітньої програми єдиною для всіх форм навчання та діє протягом одного календарного року. Для проведення захисту кваліфікаційної роботи із застосуванням дистанційних технологій в ХНАДУ наказом ректора створюється екзаменаційна комісія відповідно до СТБНЗ 43.1-02:2017 «Екзаменаційна комісія. Порядок створення та організація роботи». Захист проходить із застосуванням дистанційних технологій та має здійснюватися виключно в синхронному режимі відео-конференції за допомогою програмного забезпечення BigBlueButton (рекомендовано), ZOOM, Skype з обов'язковою цифровою фіксацією.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів та порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження чітко прописана в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/45tMyt6>) та в стандарті ЗВО «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<https://rb.gy/reshe>, п.10). Документи розміщено на сайті ХНАДУ у відкритому доступі. Опитування студентів (<https://bit.ly/46Gobme>, п.20) показало, що 89% опитаних знайомі з процедурами оскарження результатів контрольних заходів, а 11% - частково знайомі. Під час спілкування ЕГ із здобувачами та представниками студентського самоврядування підтверджено, що студенти знайомі з процедурами оскарження результатів контрольних заходів. Гарант ОП «Екологічна безпека» запевнила, що таких випадків не було. Про це було підтверджено здобувачами на зустрічі з ЕГ. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановлено (відомості про СО, огляд навчального сайту та сайту університету, спілкування із здобувачами), що форми контрольних заходів, їх зміст та збалансованість розподілу оцінок, різноманітність завдань дозволяють оцінити рівень досягнення здобувачами вищої освіти ПРН за ОП «Екологічна безпека».

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В основі Системи управління якістю з освітньої та наукової діяльності Університету, лежать вісім принципів, які керівництво ХНАДУ використовує для підвищення результативності та ефективності діяльності Університету (<https://rb.gy/38exo>, с. 6). Регулювання академічної доброчесності та імплементації її у внутрішню культуру якості в ХНАДУ покладено на Групу сприяння академічній доброчесності. Нормативні документи, що регламентують роботу цієї групи розміщено на сайті університету (<https://rb.gy/olvpg>). Контролює та протидіє порушенню правил академічної доброчесності морально-етична комісія (<https://rb.gy/4wwvw>). Щороку в ХНАДУ проводиться тиждень академічної доброчесності (<https://www.khadi.kharkov.ua/details/article/tizhden-akademichnoji-dobrochesnosti/>) під час якого проводяться лекції стосовно цього питання. Студенти повідомили ЕГ, що вони завжди приймають участь у цьому заході. Інформація про тиждень академічної доброчесності розміщується на сайті університету, у мобільному додатку ХНАДУ, здобувачів ВО про захід інформує куратор академічної групи, студентське самоврядування через групи в месенджерах. Перевірка на плагіат студентських робіт виконується за допомогою програми Unicheck. Студенти можуть перевірити себе самостійно скориставшись інфографікою на сайті університету (<https://www.khadi.kharkov.ua/akademichna-dobrochesnist/perevir-sebe/>). Крім того, викладачі у ХНАДУ можуть використовувати безкоштовні програмні засоби для внутрішньої перевірки рефератів і статей. Університет також створив репозитарій кваліфікаційних робіт, які публікуються на офіційному веб-сайті (<https://rb.gy/q69f5>). Фактів порушення академічної доброчесності в процесі реалізації ОП «Екологічна безпека» не виявлено, що було підтверджено учасниками освітнього процесу під час зустрічей з ЕГ.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В ХНАДУ розроблена діюча нормативна база, яка сприяє інформуванню усіх учасників навчального процесу про порушення академічної доброчесності, також в університеті проводиться низка заходів з популяризації доброчесності в науці. Це досягається, зокрема, проведенню «Тижня академічної доброчесності». В ХНАДУ створено Групу сприяння академічній доброчесності та морально-етичну комісію. Інформація щодо контрольних заходів відповідних ОК в повній мірі коректна та підтверджена під час проведення експертизи. Здобувачі вищої освіти продемонстрували обізнаність щодо процедур, змісту та можливості оскарження результатів оцінювання. Форма атестації здобувачів ОП «Екологічна безпека» відповідає вимогам Стандарту другого (магістерського) рівня ВО спеціальності 101 «Екологія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Здобувачі можуть ознайомитись з принципами академічної доброчесності тільки під час проведення тижня академічної доброчесності, який проводиться щороку в кінці весняного семестру. Відділу акредитації, стандартизації та якості навчання після проведення тижня академічної доброчесності 2023/2024 н.р. впровадити регулярне опитування серед здобувачів другого (магістерського) рівня ВО ОП «Екологія» щодо академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Система контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та політика академічної доброчесності загалом відповідає вимогам даного критерію. ЕГ констатує повну відповідність діяльності ЗВО вимогам підкритеріїв 5.1 – 5.4. У цілому виявлені недоліки та надані рекомендації дозволяють сформулювати висновок щодо відповідності даного критерію рівню “В”. Надані рекомендації є досяжними для втілення за короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання.

Академічна та/або професійна кваліфікація НПП, що задіяні у реалізації ОП «Екологічна безпека», забезпечує досягнення цілей та ПРН зазначених в ОП. НПП, що забезпечують освітній процес за ОП відповідають за своєю академічною та професійною кваліфікацією тим дисциплінам що викладають. Повна інформація про викладачів кафедри екології ХНАДУ наведена на сторінці кафедри (<https://rcf.khadi.kharkov.ua/kafedri/ekologiji/sklad-kafedri/>). Згідно інформації, наведеної в табл. 2 «Зведена інформація про викладачів», обов'язкові компоненти на ОП викладають 6 кандидатів наук. Всі НПП постійно підвищують свій професійний рівень, що направлений на забезпечення високої якості освітнього процесу. Про це свідчать тематики курсів підвищення кваліфікації і публікації у фахових та періодичних виданнях, включених до наукометричних баз. ЕГ відмічає, що дана ОП повністю забезпечена навчально-методичними матеріалами (матеріалами лекцій, методичними вказівками до виконання практичних та курсових робіт, тестовими завданнями) розробленими НПП. З методичними матеріалами до кожного ОК студенти можуть ознайомитись на навчальному сайті. Цю інформацію було підтверджено під час огляду навчального сайту та спілкування із здобувачами. Слід відмітити, що за реалізацію ОП «Екологічна безпека» відповідають викладачі з інших кафедр, а саме Богатов О.І., доц. – ОК2; Борзенко О.П., доц. – ОК1, які повністю відповідають дисциплінам, що викладають. Результати опитування здобувачів та спілкування зі здобувачами підтвердили професійну кваліфікацію викладачів, задіяних при викладанні ОК. Підвищення рівня професійної майстерності викладачів регулярно виконується шляхом підвищення кваліфікації шляхом стажування у іноземних навчальних закладах. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників ХНАДУ розміщено на сайті університету: <https://cutt.ly/dwQvOeMB>. Наукові публікації НПП кафедри екології розміщено на сторінці кафедри: <https://cutt.ly/mwQbhrrJ>.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Добір викладачів для забезпечення ПРН за ОП «Екологічна безпека» в ХНАДУ здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ХНАДУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://cutt.ly/twQvE6UX>). Конкурсний відбір проводиться на засадах: відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, колегіальності прийняття рішень вченими радами університету, факультету, зборів трудових колективів та конкурсних комісій, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості їх рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Інформація про вакантні посади в ХНАДУ розміщена на офіційному сайті: <https://cutt.ly/awQTKiTy>. Підготовка до конкурсного відбору розпочинається з оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП наказом ректора університету, проект якого готує навчальний відділ на підставі службового подання від завідувачів кафедр про необхідність його проведення із зазначенням конкретних посад і перерахуванням дисциплін, які необхідно викладати НПП. Оголошення про проведення конкурсу, терміни й умови його проведення публікується на офіційному веб-сайті університету як правило, не менш, ніж за один місяць до проведення конкурсу (<https://www.khadi.kharkov.ua/home/viddil-kadriv/>). Як зазначило керівництво університету під час спілкування з ЕГ, на сьогодні головним завданням ХНАДУ є збереження кваліфікованих НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Взаємовідносини між внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, а також учасниками освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті відбувається згідно СТБНЗ-84.1-01:2021 Взаємодія зі стейкхолдерами (<https://cutt.ly/LwQv7unt>). Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Екологічна безпека» в ХНАДУ відбувається через їх участь в роботі проектної групи з розробки та актуалізації ОП (Литвиненко О., голова ГО «Екологічна безпека регіонів України» та Єремєєва Я., начальник хіміко-радіологічної лабораторії частини спеціальних рятувальних робіт Аварійно рятувального загону спеціального призначення ГУ ДСНС України у м. Києві) та надання матеріально-технічної бази своїх установ для проведення наукових досліджень та набуття практичних навиків роботи під час проходження переддипломної практики. Під час спілкування з представниками роботодавців та здобувачів встановлено, що студенти проходять практику на базі НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем», де функціонує навчально-дослідницька лабораторія. При спілкуванні зі стейкхолдерами ЕГ підтверджено зацікавленість їх у випускниках ОП. Під час розробки та реалізації ОП «Екологічна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти кафедрою екології було прийнято рішення про постійне посилення співпраці між усіма зацікавленими особами для досягнення максимальної ефективності провадження освітньої діяльності (<https://cutt.ly/gwQvMTbt>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час реалізації ОП «Екологічна безпека» в ХНАДУ представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі залучають до проведення відкритих лекцій сучасних досягнень виробництва у галузі. В весняному семестрі планується залучити до читання лекцій представника роботодавців з ОК 7 «Системний аналіз якості навколишнього середовища» тем які стосуються законодавчих засад стратегічної екологічної оцінки та оцінки

впливу на довкілля (у РП це теми № 11-15). Це було підтверджено під час спілкування ЕГ з гарантом ОП та роботодавцями. Також, у вибіркового блоці є дисципліни, які викладають роботодавці. За результатами опитування роботодавців 98% (<https://cutt.ly/zwQbtlnY>, слайд 11) опитаних зацікавлені у співпраці з ХНАДУ щодо організації практик, стажувань, дуального навчання здобувачів вищої освіти, а роботодавці ОП «Екологічна безпека» - на 100% (<https://cutt.ly/mwQbupJU>, п.7).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Порядок підвищення кваліфікації педагогічних, науковопедагогічних і наукових працівників в ХНАДУ регулюється відповідним внутрішнім стандартом СТБНЗ 73.0-01:2020 (<https://cutt.ly/iwQbszy1>), де прописано процедуру проходження підвищення кваліфікації в університеті. Підвищення кваліфікації НПП здійснюється згідно з планом-графіком підвищення кваліфікації ХНАДУ на календарний рік. Усі НПП задіяні в реалізації ОП «Екологічна безпека» регулярно проходять міжнародні стажування та підвищення кваліфікації (<https://cutt.ly/1wQbltGw>), активно приймають участь в міжнародних проєктах (<https://cutt.ly/1wQbkZwm>). Викладачів що забезпечують освітній процес, гарантії та проєктні груп які опікуються освітніми програмами приймають участь у «Школі якості ХНАДУ» (<http://surl.li/mghjd>). Де розглядаються питання внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та підтримки якісної онлайн освіти.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ХНАДУ діє система заохочення НПП за шляхом морального та матеріального стимулювання, яка закріплена в Статуті університету (<http://surl.li/lejig>). Ця інформація буда підтверджена під час спілкування з керівництвом університету, академічним персоналом та НПП. Представники студентського самоврядування зауважили, що у разі, якщо здобувач публікує статтю в міжнародному виданні, то йому виплачується разова премія. Робота гаранта ОП стимулюється матеріальною премією у розмірі окладу двічі на рік. Також, університет оплачує НПП здачу екзамену на знання іноземної мови на рівні B2. В університеті розроблено діючий внутрішній стандарт СТБНЗ-74.2-01:2020 Про рейтингове оцінювання наукової та науково-технічної діяльності науково педагогічних працівників, структурних підрозділів кафедр і факультетів ХНАДУ (<http://surl.li/disfq>), який визначає особливості рейтингового оцінювання наукової та науково-технічної діяльності НПП, структурних підрозділів кафедр і факультетів ХНАДУ та регламентує порядок організації та проведення рейтингової оцінки, визначає поняття рейтингу та методику його розрахунку для оцінювання наукової та науково-технічної діяльності науково-педагогічних працівників, структурних підрозділів кафедр і факультетів університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6: НПП, залучені до реалізації ОП «Екологічна безпека» мають високий рівень професійної майстерності, їх академічна кваліфікація повністю відповідає ОК, що дозволяє стверджувати про можливість досягнення цілей і ПРН за даною ОП. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП «Екологічна безпека». ХНАДУ залучає представників роботодавців та фахівців галузі до навчального процесу у форматі проведення відкритих лекцій, практик, зустрічей, круглих столів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До викладання (проведення лекційних та практичних занять) за ОП «Екологічна безпека» не залучають представників роботодавців та професіоналів практиків на постійній основі. ЕГ рекомендує гаранту ОП у 2024/2025 н.р. залучити до навчального процесу фахівців-практиків у сфері екологічної безпеки.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналіз відомостей про самооцінювання та ознайомлення з документами і матеріалами під час проведення експертизи, спілкування з учасниками освітнього процесу і роботодавцями свідчить про ефективне використання людських ресурсів при реалізації ОП "Екологічна безпека". Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. ОП має високий рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями критерію 6. Враховуючи викладене вище ОП «Екологічна безпека» та освітня діяльність за цією ОП в ХНАДУ загалом відповідають критерію 6 із зауваженням, що не є суттєвим.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО експертною групою було визначено, що всі учасники освітнього процесу забезпечені навчальними аудиторіями, які оснащені проекторами та інтерактивними дошками. В навчальних аудиторіях достатньо місць, вони добре освітлені. У ЗВО функціонує лабораторія «Екологічної безпеки» (<http://surl.li/mmwfws>), яка містить обладнання, необхідне для забезпечення освітніх компонентів на освітній програмі «Екологічна безпека» (шафа витяжна, ваги електронні та механічні, центрифуга, титрувальна установка, аналізатори, електродпідігрівач, фотометр, мікроскопи, аквадистилятор, рН-метр). Також лабораторія забезпечена столами лабораторними та ваговими та персональним комп'ютером для обробки результатів. Також на базі ЗВО сформовано Центр кліматичного менеджменту ХНАДУ (<http://surl.li/limja>). Вже закуплено обладнання для центру (столи робочі, ноутбуки, проектор, інтерактивну дошку), але через військові дії призупинено його функціонування. В ЗВО є три комп'ютерні класи які забезпечені достатньою кількістю робочих місць та персональним комп'ютерами, є вільний доступ до мережі Internet, а також можливість використання необхідного програмного забезпечення. Здобувачі та науково-педагогічні працівники ЗВО мають доступ до бібліотеки, як в стаціонарному режимі, так і віддалений доступ до її електронних ресурсів (<http://surl.li/mglmx>). Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях - бібліотечний фонд (269445 прим. навчальної, 134731 прим. наукової літератури) (<http://surl.li/jwpfb>). В ході експертизи дану інформацію підтвердили як, здобувачі, та і НПП. Учасники освітнього процесу мають вільний безкоштовний доступ до наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Index Copernicus) (<https://library.khadi.kharkov.ua/svitovi-elektronni-resursi/web-of-science/>) та до періодичних видань (понад 20) (<http://surl.li/mdzvb>). На всій території ЗВО є вільний доступ до мережі Wi-fi. Також здобувачі та науково-педагогічні працівники кафедри екології в рамках співробітництва мають можливість використовувати матеріально-технічно базу Українського науково-дослідного інституту екологічних проблем та інституту проблем машинобудування. Здобувачі можуть проходити підвищення кваліфікації. Фінансування у ЗВО відбувається за рахунок державного бюджету. Оновлення матеріально-технічної бази ЗВО також відбувається за рахунок коштів, які надходять до ЗВО при оплаті навчання фізичними особами. Ректором ХНАДУ під час зустрічі в рамках акредитаційної експертизи було анонсовано оновлення матеріально-технічної бази (загальний бюджет – 3 млн гривень).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи експертна група переконатась, що у ХНАДУ всі учасники освітнього процесу мають безкоштовний вільний доступ до матеріально-технічної бази, в тому числі, користування бібліотекою (віддалений за умови дистанційного навчання), доступ до навчально-методичного забезпечення. В ході освітнього процесу, всі його учасники мають вільний доступ до комп'ютерних класів та мережі Internet, онлайн ресурсів. Здобувачі та НПП підтвердили, що мають вільний безоплатний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Index Copernicus. Також ЗВО має вільний доступ до платформи Research4Life (<http://surl.li/mdzwu>) та міжбібліотечної системи RapidILL (<https://library.khadi.kharkov.ua/svitovi-elektronni-resursi/rapidill/>). Представники структурних підрозділів ЗВО, в тому числі, співробітники бібліотеку надають консультативну підтримку здобувачам щодо користування даними ресурсами та допомагають у створенні власних електронних кабінетів. Також бібліотека ЗВО забезпечує вільний безоплатний доступ усіх учасників освітнього процесу до світових ресурсів. У ЗВО діє навчальний сайт (<https://dl.khadi.kharkov.ua/>), на базі якого побудовано дистанційний освітній процес. Дистанційні курси на є наповненими, є електронний журнал, розміщені силабуси, робочі програми, інформація про викладачів та всі навчальні матеріали, в тому числі, записи лекцій, які доступні для здобувачів в будь-який час. Проведення лекцій та практичних занять відбувається за допомогою ресурсу BigBlueBatton.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО забезпечує безпечне середовище для здобувачів вищої освіти. Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я гарантується Статутом ХНАДУ (<https://cutt.ly/owjQJW1y>), визначена у документі «Стратегічний план

розвитку ХНАДУ на період 2020-2027 роки» (<http://surl.li/ufte>). В ХНАДУ відбуваються регулярні опитування учасників освітнього процесу щодо їх рівня задоволеності освітнім середовищем, в тому числі, його безпечності (<http://surl.li/lmwkq>). В ході бесіди зі здобувачами експертна група переконалася в тому, що вони мають можливість вільної комунікації з викладачами (за допомогою месенджерів, офіційних сторінок ЗВО у соціальних мережах, корпоративної пошти) (<https://www.instagram.com/khnaduuniversity/>). Також здобувачі повідомили, що їх знайомили з процедурою дії в разі виникнення конфліктних ситуацій. Здобувачі змогли описати дану процедуру, а також додали, що їм відомо про психологічну службу у ЗВО (<http://surl.li/mglse>), скриньку довіри (<https://www.khadi.kharkov.ua/antikorupciini-zakhodi/>). На території ЗВО є укриття та власна система інформування про повітряну небезпеку. Також здобувачі можуть звернутися за консультативною підтримкою до деканату факультету, представників самоврядування, наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених ХНАДУ. Представниками самоврядування та наукового товариства ХНАДУ було підтверджено їх взаємодію зі здобувачами. В ході огляду матеріально-технічної бази ЗВО експертна група відмітила те, що навчальні аудиторії та лабораторії оснащені вогнегасниками. Також на запит експертної групи були надані інструкції з техніки безпеки, з якими знайомлять здобувачів перед початком занять.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти регламентується Статутом ХНАДУ (<https://cutt.ly/owjQJW1y>) та Стратегічним планом розвитку ХНАДУ на період 2020-2027 роки (<http://surl.li/ufte>). Реалізація механізмів підтримки здобувачів забезпечується шляхом інформатизації освітнього середовища через систему забезпечення навчально-інформаційними матеріалами, відкритим доступом до інформації, до інформаційних систем супроводу студента. До реалізації механізмів надання підтримки здобувачам за ОПП з усього кола питань залучається керівництво університету. Освітню підтримку здобувачам надають науково-педагогічні кафедри екології, куратори груп, гарант ОП, співробітники деканату, навчальний відділ, співробітники наукової бібліотеки, лабораторія інноваційних технологій в освіті (<http://surl.li/koqiww>), студентське самоврядування ЗВО (<http://surl.li/fbpfl>). Комунікація викладачів із здобувачами здійснюється безпосередньо під час занять, консультацій тощо. Інформація про освітній процес висвітлена на офіційному та навчальному сайті ЗВО. На офіційному сайті представлено освітню програму, силабуси освітніх компонентів, навчальні плани та переліки вибіркових дисциплін (<http://surl.li/crcma>). У здобувачів є можливість переглянути розклад занять в мобільному додатку або через офіційний сайт (<https://vuz.khadi.kharkov.ua/>). В ході демонстрації платформи дистанційного навчання (на базі MOODLE) експертна група переконалася, що дистанційні курси є наповненими, а також на навчальному сайті представлена вся необхідна інформація, яка стосується освітнього процесу (<https://dl.khadi.kharkov.ua/>). З питань наукової діяльності та академічної мобільності у здобувачів є можливість звернутися до Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих науковців ХНАДУ (<http://surl.li/cuave>), або ж безпосередньо до призначених наукових керівників. Проводиться регулярне анонімне опитування здобувачів через електронні анкети, які розміщені в особистих кабінетах на навчальному сайті: 2 рази на рік щодо задоволеності якістю викладання освітніх компонентів та 1 раз на рік щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів (<http://surl.li/lmwkq>). На постійній основі діє «Школа якості ХНАДУ» (<http://surl.li/lgpdfy>), за допомогою якої здобувачі отримують інформації щодо забезпечення якості вищої освіти у ЗВО та можуть надавати власні пропозиції для її покращення. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється: підтримкою у працевлаштуванні, проведення 2 рази на рік «Ярмарки вакансій», зустрічах з роботодавцями, інформуванням про вакансії за фахом (<https://cutt.ly/J4RWUQR>). Також у ХНАДУ реалізовано психологічний супровід здобувачів вищої освіти, на офіційному сайті розміщені контактні дані психолога (<http://surl.li/cubki>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створення достатніх умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами регламентовано Положенням про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (<http://surl.li/elmrz>). Умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами підтверджуються відповідними довідками (<https://griml.com/LkSl5>). При огляді матеріально-технічної бази ХНАДУ експертна група переконалася в тому, що навчальні корпуси оснащені пандусами. На першому поверсі навчального корпусу розміщено навчальні аудиторії, де за необхідності можуть навчатися особи з маломобільних груп населення. На офіційному сайті є можливість перегляду сторінок для осіб з вадами зору. На ОПП «Екологічна безпека» наразі не навчаються особи з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій описані в ряді внутрішніх документів ХНАДУ: - Порядок розгляду звернень здобувачів вищої освіти та вирішення конфліктних ситуацій у ХНАДУ (<http://surl.li/ejlgc>); - Порядок провадження за зверненнями учасників освітнього процесу в ХНАДУ (<http://surl.li/ctmpa>); - Про запобігання і протидію булінгу (цькуванню) в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (<http://surl.li/cubkc>); - Положення про морально-етичну комісію Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/ctnai>); - Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/aixjz>). В ході бесіди зі здобувачами вищої освіти було озвучено, що з процедурою вирішення конфліктних ситуацій вони знайомі. За необхідності здобувачі можуть звернутися до органів студентського самоврядування, куратори групи, психолога, завідувача кафедри або деканату та повідомити про конфліктну ситуацію, яка виникла. Також у здобувачів є можливість анонімного звернення через скриньку довіри (фізичну або електронну), де також можна повідомити про конфлікт або правопорушення. Здобувачами було зазначено, що конфліктних ситуацій в ході освітнього процесу не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

- Налагоджена співпраця з провідними вітчизняними науковими установами (Український науково-дослідний інститут екологічних проблем, Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного), яка дозволяє підвищувати рівень фахової підготовки здобувачів та академічного персоналу. - Розвиток матеріально-технічної бази ЗВО завдяки міжнародному співробітництву (створення Центру кліматичного менеджменту ХНАДУ в рамках проєкту Erasmus+ CLIMAN). - Вільний доступ учасників освітнього процесу до світових інформаційних ресурсів, освітніх платформ, наукометричних баз, міжбібліотечних систем (Scopus, Web of Science, Index Copernicus, Research4Life, RapidILL). - Всебічна консультативна та технічна підтримка учасників освітнього процесу лабораторією інноваційних технологій в освіті ХНАДУ під час дистанційного навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

- Відсутні у деяких навчальних корпусах пандуси, що може викликати труднощі з вільним переміщенням у осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендації: - Рекомендуємо покращити освітнє середовище для осіб з особливими освітніми потребами з початком очного навчання та настанням сприятливих та безпечних умов, а саме: встановити пандуси в тих навчальних корпусах, де вони відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За даним критерієм освітня програма повністю відповідає вимогам, значних недоліків не виявлено. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. ЗВО в повній мірі забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до необхідної інфраструктури. Освітнє середовище є безпечним для всіх учасників освітнього процесу. ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. У ЗВО наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. У ЗВО створені умови для осіб з особливими освітніми потребами, але в деяких навчальних корпусах відсутні пандуси, необхідні для маломобільних груп населення. Даний недолік не є значним, адже біля кожного корпусу є таблички з вказівками щодо можливого входу через інший корпус. Таким чином, даний недолік не вважаємо суттєвим в контексті критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ХНАДУ регламентуються рядом внутрішніх нормативних документів: Стандарт: Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм (<http://surl.li/ukbu>); Стандарт: Внутрішня система забезпечення якості (<http://surl.li/cssie>). Під час акредитаційної експертизи керівником відділу акредитації, стандартизації та якості

навчання ХНАДУ було описано процедуру перегляду освітніх програм. Було зазначено, що перегляду освітньої програми відбувається щорічно, а передумовами до його перегляду виступають рекомендації від стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, науково-педагогічного складу, випускників). Всі перераховані зацікавлені сторони активно залучаються закладом вищої освіти до перегляду освітніх програм, а деякі з них входять до проектних груп з розробки освітньої програми. Також всі стейкхолдери залучаються до опитувань щодо ОП та мають можливість надати зауваження та рекомендації для її покращення (<http://surl.li/cqucpr>). В ході акредитаційної експертизи здобувачі, науково-педагогічні працівники та роботодавці підтвердили, що долучалися до перегляду освітньої програми «Екологічна безпека». Також на запит експертної групи було надано протоколи засідань, які підтверджують участь стейкхолдерів у перегляді освітньої програми «Екологічна безпека». Було також зазначено, що дана ОП має рецензії та відгуки від міжнародної спільноти фахівців з деяких закладів освіти. Це участю здобувачів та викладачів з даної ОП у міжнародному проєкті CLIMAN (<http://surl.li/mglys>). У 2021 році було включено до обов'язкових освітніх компонент навчальну дисципліни «Технології кліматичного інжинірингу» згідно вимог міжнародного Erasmus+ проєкту CLIMAN. Процедура перегляду освітніх програм в ХНАДУ включає обов'язкове розміщення ОП на офіційному сайті ЗВО перед її затвердженням вченою радою для отримання зауважень та рекомендацій від всіх зацікавлених сторін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти до перегляду ОП «Екологічна безпека» підтверджується протоколами засідань, на яких відбувалось обговорення освітньої програми та інформацією від здобувачів в ході бесіди, де було зазначено, що вони дійсно долучаються до обговорень ОП та вносять свої пропозиції та зауваження. Також здобувачі включаються до проектних груп із розробки освітньої програми. Здобувачі вищої освіти беруть участь в опитуваннях щодо якості викладання на ОП, де можуть залишати свої пропозиції (<http://surl.li/cqucpr>). Здобувачі вищої освіти ХНАДУ мають можливість обговорювати питання якості вищої освіти на засіданнях Наукового товариства. Шляхом обговорення на засіданнях здобувачі вищої освіти мають змогу висловлювати свою думку та пропозиції стосовно забезпечення якості освіти в ХНАДУ в цілому, змісту ОПП та процедур забезпечення якості її реалізації зокрема. Виявлені потреби були враховані при проведенні перегляду та вдосконалення освітніх компонент ОП на 23-24 н.р., зокрема ОК1 «Іноземна мова» у розрізі збільшення фаховості наповнення. Також здобувачі вищої освіти долучаються до заходів, що діють в рамках «Школи якості» ХНАДУ, наприклад, беруть участь у заходах до «Тижні академічної доброчесності». В ході акредитаційної експертизи участь здобувачів у забезпеченні якості вищої освіти була підтверджена головою Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ХНАДУ, представниками студентського самоврядування, гарантом ОП та самими здобувачами. Під час акредитаційної експертизи також було проведено зустріч із випускниками ОП «Екологічна безпека», які надали позитивну оцінку даній ОП, відмітили, що не мають браку знань чи навичок, а також повідомили, що їх працевлаштуванню всебічно сприяв ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Участь роботодавців в процедурі перегляду освітньої програми підтверджується протоколами засідань, на яких відбувалось обговорення ОП. Також на офіційному сайті ХНАДУ представлені результати анкетувань роботодавців (<http://surl.li/mgmai>), де вони надавали свою оцінку ОП, рівню підготовки здобувачів, з якими мали змогу взаємодіяти під час переддипломної практики на своїх виробництвах. Також в ході акредитаційної експертизи роботодавцями було підтверджено факт їх участі в розробці ОП та надання ними конкретних рекомендацій для освітньої програми. Зокрема, голова ГО «Екологічна безпека регіонів України» - Олександр Литвиненко зазначений в ОП як один із розробників, а також є випускником ОП «Екологічна безпека». Представники роботодавців, зокрема, головний спеціаліст Відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування ХОДА доповіли, що наразі готуються до поновлення гостьових лекцій ХНАДУ, які тимчасово не мали можливості проводити через воєнні дії. Також на зустрічі в якості представника з числа роботодавців був присутній заступник завідувача Відділу водневої енергетики Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України, який паралельно є викладачем на даній ОП. Всі представники з числа роботодавців продемонстрували готовність до співпраці, високо оцінили підготовку здобувачів на ОП та наголосили на можливостях для подальшого працевлаштування випускників в їх установах та підприємствах.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ХНАДУ проводиться регулярне опитування випускників освітньої програми «Екологічна безпека» щодо їх рівня задоволеності освітньою програмою, на якій вони навчалися та отримання інформації щодо їх кар'єрного шляху. Частина випускників співпрацює з закладом освіти шляхом участі у процедурах розробки та перегляду ОП. Також у ЗВО функціонує відділ організації сприяння працевлаштуванню студентів, який займається

(<https://cdl.khadi.kharkov.ua/>) пошуком та наданням інформації про вакансії, організацією інтерв'ю зі стейкхолдерами (<http://surl.li/limkj>), допомогою у пошуку місця виробничих практик для здобувачів, забезпеченням прямого контакту випускників із роботодавцями (<http://surl.li/kzvdo>), моніторингом кар'єрного зростання випускників, збором інформації про їх працевлаштування. Деякі з випускників освітньої програми магістерського рівня продовжують навчання на даній програмі третього рівня вищої освіти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ХНАДУ регламентуються рядом внутрішніх нормативних документів: Стандарт: Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм (<http://surl.li/ukbu>) ; Стандарт: Внутрішня система забезпечення якості (<http://surl.li/cssie>). Відповідно до даних положень перегляд освітньої програми відбувається щорічно, а при її оновленні враховуються рекомендації всіх зацікавлених сторін. Освітня програма розміщена на офіційному сайті закладу освіти, а також розміщена форма, через яку можна надати рекомендації чи зауваження до ОП (<https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/>). Збір та обробка інформації проводиться відділом акредитації, стандартизації та якості навчання. Дана інформація доноситься до гаранта ОП та враховується в ході перегляду освітньої програми. В ході бесіди із здобувачами, науково-педагогічними працівниками та співробітниками структурних підрозділів ЗВО було виявлено, що учасники освітнього процесу мають можливість повідомити про виявлені недоліки в освітній програмі під час опитувань, які проводить ЗВО.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма не вперше проходить акредитацію, тому в ході минулих акредитацій було надано рекомендації, які були враховані: доведено частку навчальних дисциплін, що мають відображення в системі дистанційного навчання ХНАДУ (Moodle) до 100% для вдосконалення навчального процесу; налагоджено системну та постійну роботу науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання за ОПП «Екологічна безпека», з підготовки до друку наукових публікацій до міжнародних ахових видань (у т.ч. тих, що цитуються у наукометричних базах, підготовки електронних підручників та посібників за ОПП; налагоджено системну роботу з підготовки та подання заявок для участі у конкурсах міжнародних проєктів Європейського союзу та Міністерства освіти і науки України, успішність якої підтверджується двома виграними міжнародними освітніми Erasmus+ проєктами спрямованими безпосередньо на ОПП «Екологічна безпека» другого (магістерського рівня вищої освіти); розширено співпрацю з провідними підприємствами, організаціями та установами шляхом впровадження у виробничий процес наукових розробок та результатів кваліфікаційних робіт магістрів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Всі учасники освітнього процесу залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості освіти шляхом участі в опитуваннях, а також долучаються до перегляду освітніх програм, круглих столів, де можуть висловити свої пропозиції чи побажання. Залучення академічної спільноти до забезпечення якості у ЗВО відбувається відповідно до внутрішніх стандартів: Стандарт: Розробка, затвердження, моніторинг і перегляд освітніх програм (<http://surl.li/ukbu>); Стандарт: Внутрішня система забезпечення якості (<http://surl.li/cssie>). У ХНАДУ функціонує відділ акредитації, стандартизації та якості освіти, яка відіграє ключову роль у внутрішній системі із забезпечення якості освіти (<http://surl.li/koraz>). Також у ХНАДУ діє «Школа якості» (<http://surl.li/lgrcj>), в ході функціонування якої відбувається залучення академічного персоналу та здобувачів до заходів із популяризації принципів академічної доброчесності, а також відбуваються регулярні освітні заходи.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

- Функціонування у ХНАДУ «Школи якості», яка займається організацією та проведення освітніх заходів щодо забезпечення якості вищої освіти для здобувачів та співробітників закладу; - Участь у оновленні освітньої програми «Екологічна безпека» міжнародних партнерів та як наслідок включення модулю «Кліматичний менеджмент» до ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група не виявила суттєвих недоліків у контексті критерію 8, але рекомендуємо більш активно залучати здобувачів вищої освіти до процедур перегляду та оновлення освітніх програм та обов'язково враховувати їх зауваження та рекомендації.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За даним критерієм освітня програма повністю відповідає вимогам, значних недоліків не виявлено. ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. У ЗВО наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі. Зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій були взяті до уваги під час перегляду освітньої програми. Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми, але експертною групою було відмічено, що здобувачі вносять незначну кількість конкретних пропозицій для удосконалення освітньої програми. Вважаємо даний недолік не суттєвим в контексті критерію 8, адже здобувачі активно беруть участь в опитуваннях, які проводить ЗВО щодо рівня їх задоволеності освітнім процесом та долучаються до перегляду освітніх програм, а отже в майбутньому матимуть можливість висловити свої рекомендації.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група переконалася, що права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу ХНАДУ регулюються: - Статутом ХНАДУ (<https://cutt.ly/VwjEb6RJ>); - Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (<http://surl.li/aiynp>); - Правилами прийому на навчання до ХНАДУ (<https://www.khadi.kharkov.ua/abiturients/vstup-2023/>); - Порядком розгляду звернень здобувачів вищої освіти та вирішення конфліктних ситуацій у ХНАДУ (<http://surl.li/ejlgc>); - Порядком провадження за зверненнями учасників освітнього процесу в ХНАДУ (<http://surl.li/ctmpa>); - Порядком про запобігання і протидію булінгу (цькуванню) в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (<http://surl.li/cubkc>); - Положення про морально-етичну комісію Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/ctnai>); - Стандартом 67.0-01:2019 Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/aixjz>); - Стандартом 63.1-01:2018 Внутрішня система забезпечення якості (<http://surl.li/mglbk>); - Колективним договором між ректором і профспілковим комітетом первинної профспілкової організації (<http://surl.li/limtu>); - Правилами внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/cujjs>); - Стандартом 67.0-01:2019 Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/aixij>); - ПСП 1.2.6-01:2017 Положення про структурний підрозділ. Дорожньо-будівельний факультет (<http://surl.li/elmuc>); - ПСП 1.2.6.6-01:2019 Положення про структурний підрозділ. Кафедра екології (<http://surl.li/limup>). Інформація про регулювання прав і відносин учасників освітнього процесу ХНАДУ публікується на офіційному сайті закладу вищої освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Перед затвердженням освітньої програми ЗВО розміщує її проект на офіційному вебсайті (<https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/101-ekologija/>). Всі зацікавлені особи можуть залишити свої зауваження та рекомендації шляхом заповнення прикріпленої форми.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному вебсайті ХНАДУ розміщено каталог освітніх програм (<https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/>), в тому числі ОП «Екологічна безпека» магістерського рівня (<https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/101-ekologija/>). Також за цим посиланням розміщений перелік вибіркових освітніх компонентів ОП, силабуси освітніх компонентів, короткий опис освітньої програми та інформація про гаранта. Під час акредитаційної експертизи здобувачами було підтверджено, що вся необхідна інформація про освітню програму публікується вчасно і завжди є доступною для перегляду.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

- У ЗВО чітко визначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Всі нормативні документи розміщені на офіційному вебсайті ХНАДУ та є доступними в он-лайн.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

- Експертною групою не було виявлено суттєвих недоліків у контексті критерію 9.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За даним критерієм освітня програма повністю відповідає вимогам, значних недоліків не виявлено. У ЗВО визначені та є доступними чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми оприлюднює на офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін, а також на вебсайті ЗВО опубліковано всю необхідну інформацію про освітню програму.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванців Василь Володимирович

Члени експертної групи

Лук`янова Віталіна Віталіївна

Коплик Яна Віталіївна